

Høring av endringer i Reach-forskriften – restriksjon på tilsatt syntetiske polymere mikropartikler (mikroplast)

EU foreslår at det europeiske kjemikalier regelverket Reach skal endres med en ny restriksjon i vedlegg XVII for syntetiske polymere mikropartikler, også kjent som mikroplast.

Formålet med restriksjonen er å begrense utslipp av mikroplast til miljøet ved å forby mikroplast tilsatt med hensikt i produkter og kjemikalier. Restriksjonen omfatter dermed ikke mikroplast som oppstår utilsiktet, f.eks. ved slitasje av bildekk. Når restriksjonen trer i kraft, vil det ikke lenger være lov å omsette mikroplast (syntetiske polymere mikropartikler) som stoffer alene eller i stoffblandinger på det europeiske markedet. Restriksjonen vil berøre mange sektorer.

Endringene i Reach vedlegg XVII vil styrke eksisterende regelverk, og forventes å redusere mengden mikroplast som slippes ut i miljøet i Europa med 500 000 tonn over 20 år. Endringen i den norske Reach-forskriften antas å ikke medføre større økonomiske konsekvenser for norske aktører enn andre aktører i EUs indre marked.

Vi ber om kommentarer til forslaget om gjennomføring senest 11. august 2023.

Bakgrunn

Forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av, samt begrensninger for kjemikalier (Reach) er i Norge gjennomført i forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (Reach-forskriften).

Reach-forordningens vedlegg XVII begrenser adgangen til produksjon, import, bruk og omsetning av nærmere angitte farlige stoffer, stoffblandinger og produkter.

Den nye forordningen, som ennå ikke er endelig vedtatt i EU, vil endre vedlegg XVII.

Dersom forordningen tas inn i EØS-avtalen, er Norge forpliktet til å gjennomføre den i norsk rett.

Høringen gjelder norsk gjennomføring og foretas før endelig vedtak i EU. Hvis det blir substansielle endringer i de endelige EU-rettsaktene, vil Miljødirektoratet vurdere behovet for ny høring i Norge.

Hovedinnholdet i rettsakten

Reach-forordningen endres ved å inkludere en ny post i vedlegg XVII for syntetiske polymere mikropartikler. Forslaget kan leses her: [Comitology Register \(europa.eu\)](#).

Det europeiske kjemikaliebyrået Echa hadde forslaget om å endre Reach vedlegg XVII på internasjonal høring i perioden 20. mai 2019 til 20. september 2019 ([Registry of restriction intentions until outcome - ECHA \(europa.eu\)](#)). Echas komité for risikovurdering (Rac) og den sosioøkonomiske komiteen (Seac) har vurdert restriksjonsforslaget. Rac konkluderte med at syntetiske polymere mikropartikler tilsatt med hensikt medfører en risiko for miljøet og menneskers helse. Seac konkluderte med at en restriksjon er det mest hensiktsmessige tiltaket i

EU/EØS-området for å regulere risikoen tilknyttet tilsatt syntetiske polymere mikropartikler på en proporsjonal måte.

I det følgende gjengis deler av restriksjonsforslaget på norsk slik Miljødirektoratet leser det.

Restriksjonens definisjon av mikroplast

Restriksjonen definerer mikroplast som syntetiske polymere mikropartikler. Syntetiske polymere mikropartikler er definert som faste polymerer og oppfyller begge de følgende kravene:

- a) på partikkelform og utgjør minst 1% av vekten til den partikkelen, eller danner en kontinuerlig overflate på en partikkel
- b) minst 1% av vekten til partiklene referert i punkt a) skal være under 5 mm, eller for fiberlignende partikler under 15 mm

Det er i teorien ingen nedre størrelsesgrense for partiklene, men en praktisk grense grunnet tilgjengelige analysemetoder.

Det er samtidig en rekke unntak for polymerer som gjør at de ikke faller inn under definisjonen som en syntetisk polymer mikropartikkel:

- a) polymerer som dannes naturlig og ikke er kjemisk modifisert,
- b) polymerer som er nedbrytbare i henhold til gitte kriterier,
- c) polymere som har en løselighet på 2 g/L, og
- d) polymerer som ikke inneholder karbonatomer i sin struktur.

Overgangsperioder

Selve restriksjonen trer i kraft 20 dager etter publisering i [Official Journal](#), men for en rekke bruksområder er det satt forskjellige overgangsperioder. Dette er beskrevet under punkt 6 i restriksjonen. Eksempelvis er det overgangsperioder for flere kosmetiske produkter, gjødselprodukter, plantevernmidler og plastholdig løst fyllmateriale (f.eks. gummigranulat) til kunstgressbaner og andre idrettsbaner. Etter endt overgangstid vil det ikke lenger være mulig å omsette syntetiske polymere mikropartikler til disse formålene.

Unntak

Restriksjonen inneholder også en rekke unntak, beskrevet under punkt 4 og 5 i restriksjonen. Unntakene er knyttet til bestemte bruksområder, som for eksempel bruk ved industrianlegg, medisinske produkter (direktiv 2001/83/EF) og gjødselvarer i EU som er regulert av gjødselordningen ((EU) 2019/1009).

Syntetiske polymere mikropartikler er også unntatt hvis de tilsatte partiklene er innesluttet ved tekniske barrierer og ikke slippes ut i miljøet (f.eks. blekkpatroner i printere), endrer sine egenskaper permanent (f.eks. maling) eller blir permanent innlemmet i et fast materiale ved sluttbruk (f.eks. i betong).

Informasjons-, rapporterings- og merkekrav

En rekke informasjons-, rapporterings- og merkekrav er inkludert i restriksjonen, beskrevet under punkt 7 til og med 16. Eksempelvis har bruksområdene med unntak fra restriksjonen forskjellige informasjonskrav for bruk og avhending (f.eks. merking og pakningsvedlegg). I tillegg er det foreslått årlige rapporteringskrav til Echa for å måle effektiviteten av informasjonskravene og restriksjonen som helhet. For eksempel skal estimerte mikroplastutslipp fra de unntatte bruksområdene rapporteres. Videre er det også krav om at visse typer informasjon skal tilgjengeliggjøres for ansvarlige myndigheter ved forespørsel.

Les mer om restriksjoner på [Miljødirektoratets nettsider](#).

Endringer av dagens regelverk

Endringen i Reach-forordningen innebærer at Reach-forskriften § 1 må endres. Endringen vil gå ut på at den nye endringsforordningen nevnes i oppregningen i Reach-forskriften § 1 over forordninger som gjennomføres i norsk rett gjennom denne bestemmelsen.

Det er på dette tidspunktet ingen mulighet til å påvirke innholdet i forordningen. Forslaget om å gjennomføre forordningen i Norge innebærer en harmonisering med EUs kjemikalierregelverk.

Norge regulerer i dag plastholdig løst fyllmateriale på idrettsbaner i forurensningsforskriften kapittel 23 A. Plastholdig løst fyllmateriale er omfattet av den nye restriksjonen under Reach, med en overgangsperiode på åtte år. Denne endringsforordningen av Reach vil kunne gjøre det nødvendig med endringer i forurensningsforskriften. Miljødirektoratet vil vurdere hvorvidt det er nødvendig med endringer i forurensningsforskriften som regulerer plastholdig løst fyllmateriale på idrettsbaner i lys av den kommende restriksjonen under Reach.

Konsekvenser av reguleringen

Det vil være noe administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige som følge av gjennomføringsbeslutningen, i form av behov for økte administrative ressurser på grunn av nye forpliktelser forbundet med tilsyn og informasjon om regelverk. Kravene i restriksjonen er like for hele EU/EØS-området. Mer informasjon om konsekvensutredningen utført for hele EU/EØS-området finnes i bakgrunnsdokumentet for restriksjonen på [Echa sine nettsider](#).

Forslaget til endringen styrker eksisterende EU-regelverk og vil derved gi økt beskyttelse av helse og miljø. Den samlede innstramningen av kjemikaliepolitikken i Europa forventes på lengre sikt å medføre en betydelig reduksjon i omfanget av skader som kan knyttes til kjemikaliebruk i Europa. De aller fleste norske aktører som produserer, omsetter eller benytter kjemikalier i sin produksjon opererer internasjonalt. Dersom disse aktørene fortsatt ønsker å ha tilgang til det europeiske markedet, må de oppfylle kravene i det nye EU-regelverket, uavhengig av om reglene gjennomføres i Norge eller ikke.

Høringsfrist

Kommentarer til forslaget må sendes Miljødirektoratet senest 11. august 2023.

Denne høringen sendes ut i samråd med Arbeidstilsynet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Petroleumstilsynet, Mattilsynet og Legemiddelverket.

Vi ber om at departementer og de enkelte organisasjonene orienterer relevante etater, underliggende forbund, medlemsbedrifter m.v. om høringen.

Eventuelle spørsmål til høringen kan rettes til: *Nora M. Kildebo*,
nora.margrethe.kildebo@miljodir.no